

— У.Н.Р.

ТА Е М Н О .

НАЧАЛЬНИК

Інтернованих Військ УНР

в таборі Стржалково

16. серпня 1921 року.

ЗО ПАНА ГОЛОВИ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІКВІДАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ в ВАРШАВІ.

Копія ПАНУ ГОЛОВНОМУ ОТАМАНУ ВІЙСЬК УНР.

ДОКЛАД.

з перших днів нашого переїзду з Ланцута до табору в Стржалкові, Українському Командуванню прийшлося зустрітись з цілком аномальним явищем, що до праці відділу дефензиви польської в таборі. В зазначеному відділі, на чолі якого стоїть <sup>Польський</sup> підпоручник Окінціцький служить переважно старшини бувшої армії Деникіна та Балаховича, котрі, як виявилося, числяться з нашими інтернованими також, як і з полоненими більшовиками. По своїй ініціативі і без відома Українського Командування вони викликають наших вояків до відділу дефензиви і роблять різні перевідування, обвинувачуючи останніх в більшовизмі. Таки випадки трапилися з козаком І-ої Резервової бригади Зелінським, котрого двічі зазивав до дефензиви польської полковник бувшої армії Деникіна Насекін і, обвинувачуючи його в більшовизмі, почав було вже провадити слідство в цім керунку, але негайно вжитими заходами Командування Групи перед командантурою польською ця справа тимчасово припинена.

14-го серпня б/р. до бараку ч.49, де мешкають старшини Кордоного корпусу, зайшов співробітник дефензиви балаховець в п'яному вигляді і коли комендант бараку Сотник Панченко запитав його, чого йому треба, то він став кричати і лаятися материними словами, зазначуючи, що поміж нами є Сотник Полонський, більшовик, і що через 2 - 3 дні він його убере. Коли на просьбу сотника Панченко - одного з кращих старшин нашої Армії, - вийти з бараку, зазначений балаховець не хотів вийти і продавкуда кричати та лаятись, то сотник Панченко і хорунжий Олесьєвич побили його і вигнали силою з бараку. На цей випадок з'явилася польська варта, котра заарештувала Сотника Панченко і Хорунжого.

Олексієвича за образу співробітника польської дефензиви. Для полагодження цієї справи і звільнення з під арешту сотника Панченко Начальник Штабу групи Полковник Лопсуй-Шапко особисто ходив до польського командування. Під час переговорів в цій справі з Комендантом табору капітаном Кінцелем був присутнім начальник дефензиви підпоручик Окінціць, котрий тут же в присутності Начальника штабу зазначив, що цей балаховець є бандита і во всяком разі немав права заходити до Українців. Не дивлячись на це, Сотник Панченко і хорунжий Олексієвич до сього часу сидять під арештом і невідомо, коли іх буде звільнено.

Крім цих випадків, були ще менш значні, котрі свідчать про те, що Польське командування табору цілком не приймає до уваги інструкцію для інтернованих, що до їх військової організації по частинам, і що до внутрішнього життя нашої Армії вмішуватись не мають права і, недивлячись на неодноразові попередження про це Штаба групи, польське командування порушає інструкцію до сього часу. Не дивлячись, напр., на неодноразові наші прохання і вимоги, котрі складались на підставі положення інструкції про те, що наші вояки не можуть бути в таборі з "єднані з інтернованими дрігих національностей", в відділі III-м (старшинському) мешкають ще до сього часу старшини з іх родинами бувши в армії Балаховича, хоч іх можна було легко розмістити і в бараках інших відділів, котрі стоять цілком пустими. До цього всього не мало спричиняться ще праця коменданта III-го відділу, поручника Макоюського, котрий раптує себе безпосереднім начальником всіх мешкаючих в зазначеному відділі і, призвівши мати діло тільки з полоненими, дає великі уповноваження своїм підлеглим сержантам і капралам, поводження яких зі старшиною Українською цілком не стосується з ії гідністю. Поводження це окреслюється безпідставними вимогами і цілковитою ніби то

підлегістю інтернованих всім виключно рангам польського командування. Так, дійшло до того, що в день 14-го і 15-го серпня до обіда був закритий табор і коли Начальник Штабу групи заліз в коменданта табору капітана Кінцеля, на якій підставі табор закрито, то він відповів, що про це йому нічого не відомо, а як виявилось, закрив табор якийсь вартовий без всякого відома коменданта. Або відібрання без всяких причин перепусток від тої чи іншої кількості старшин, як наприклад Сотника 5-ї Стрілецької дивізії Рубана, Голови Господарчої комісії урядонця Кобза і інш.

Факт ів так ~~ї~~ аномального поступовання Польського командування табору неможна і перерахувати. Якийсь жах і недоуміння огортає, коли бачиш, що представники тієї армії, поруч з котрою ще не так давно на одних по-лях ми боролись з загальним ворогом, користуються працею наших довічних ворогів, котрі свої ~~барбі~~ почуття до нас виказали морем пролитої нашої крові, і тоді, коли в запеклий боротьбі за Святу Справу нашого визволення розбились останні наші людські почуття до москалів всіх кольорів, в той час в таборі ми бачимо на посаді помішника начальника польської дефензиви одного з представників цих гнобителів - полковника бувш. російського жандарма-Насекіна, а разом з ним цілий шерег других співробітників дефензиви тієї-ж національноти, котрі своєю працею домагаються зруйнування наші організації, пищать нашу національну культуру і розвивають нашу душу, нашу честь. І це роблять представники польського командування табору, з якими, здавалось-би <sup>ми</sup>, мусили-б провадити працю в повній згоді і контакті на загальне добро польського та Українського народів.

Отже на підставі вищезазначеного прошу ВАС, Пане Генерале, вжити заходів, що до усунення цих аномальних явищ в таборі, особливо, що до праці відділу дефензиви, де, як вже було зазначено, працюють люди, цілком ворожі Нашій справі, шляхом призначення відповідної

комісії, як це було в Ланцуті, яка тут-же на місці раз на завжди урегулює взаємовідносини по між коман-дуванням Українським а Польським.

ГЕНЕРАЛ-ХОРУНЖИЙ

*Генерал-Хорунжий*

НАЧАЛЬНИК ШТАБУ

ПОЛКОВНИК

*Полковник*

288